

KOMUNIZEM

V eseju bom na kratko predsravila gospodarsko - družbeno ureditev, ki temelji na podružbljenju proizvodjalnih sredstev, odpravi izkoriščanja (človeka po človeku) in delitvi dobrin po potrebah. Torej komunizem. Pojavil se je leta 1917 in tedaj je namreč Rusija sestavila prvo komunistično vlado. Do leta 1990 je pod komunistično oblastjo živela približno tretjina prebivalcev vsega sveta. Beseda komunizem prihaja iz latinske besede communis, kar pomeni skupen oz. Last vseh. Prvo idejo o komunizmu je zapisal že starogrški filozof Platon v knjigi Republika pred več kot 2000 leti. Ruski revolucionar Vladimir Iljič Lenin je osnoval sodobni komunizem na spisih nemškega filozofa Karla Marksa.

Karl Marx je osnove komunizma zapisal v 19. stoletju. Njegovo najpomembnejše delo Kapital je postalo svetovna biblija. Prepričan je bil, da je zgodovina boj med bogatimi gospodarji in revnimi delavci in da bodo revolucionarji strmoglavili svoje gospodarje. V Komunističnem manifestu je zapisal: "Delavci ne morejo izgubiti drugega kot verige. Lahko pa osvojijo svet." Na naslovnici knjige je narisana delavec, ki razbija verige, ki oklepajo svet. Marx je kasneje umrl v izgnanstvu, v Londonu.

Vodilo komunizma je torej, da bi morali biti vsi ljudje enaki, toda dokler se to ne zgodi, naj bi imela vse bogastvo v rokah država in ga pravično delila med ljudi. V komunističnih državah komunistična partija nadzoruje vlado, vojsko in državne službe. Nadzoruje tudi gospodarstvo, izobraževane, televizijo, radio in časopise, tako da ljudje izvedo in slišijo samo to, kar hoče vodilni sloj partije. Nekateri so prepričani, da je komunizem veliko zlo, ker človeku ne pušča osebne svobode, drugi pa mislijo, da je to edino upanje za prihodnost. Razlika med kapitalizmom in komunizmom je, da so tovarne v kapitalizmu v lasti majhnega števila zasebnikov. Delavci dobijo plače, ne delijo pa si dobička. V komunizmu je lastnik tovarn država. Tudi tu si delavci ne delijo dobička.

Med leti 1917 in 1976 se je komunizem iz Rusije razširil v 15 drugih držav (Poljska, Vzhodna Nemčija, Madžarska, Češkoslovaška, Jugoslavija, Kuba, Albanija, Romunija, Bolgarija,

SZ Mongolija, Kitajska, Laos, Kambodža, Severna Koreja, Vietnam). Večina the držav je imela prvotno veliko zelo revnih ljudi, jim je pogosto zelo slabo vladala peščica bogatašev. Za množice revnih je bilo edino upanje na boljše v tem, da so se pridružile revoluciji. Leta 1949 je Kitajska postala komunistična država pod vodstvom Mao Zedonga. Na Kitajskem imajo največjo komunistično partijo na svetu, saj šteje 40 milijonov članov. Življenje revnih kmetov se je v komunizmu izboljšalo, nimajo pa veliko svobode. Kitajska komunistična partija z izobraževanjem usmerja življenja ljudi. Partija tudi spodbuja ljudi, da se udeležujejo skupinskih športov, kot je na primer taj čí.

Leta 1959 je tudi kubanski pravnik Fidel Castro začel revolucijo proti kubanskemu diktatorju predsedniku Batisti. Pomagal mu je tudi znan revolucionar Che Guevara, ki je bil nekaj let kasneje ubit v Boliviji, ko je skušal sprožiti revolucijo med rudarji. Castro je postal predsednik vlade, Kuba pa komunistična država. Zasegel je vso ameriško lastnino, Kubancem pa je obljubil svobodo. Castro je dolgo vzpodbujal širjenje komunizma v vsej Srednji in Južni Ameriki.

Komunizem je v današnjem času spet večinoma zamenjal kapitalizem, ena redkih držav, kjer se je ohranil, pa je Kitajska.

Viri:

Velika ilustrirana enciklopedija za šolo in dom, Založba mladinska knjiga, 1992 Ljubljana

<http://www.geocities.com/karlmrxjunior/komunizem.html>